

Placeta de l'església parroquial de Santa Maria

Els Prats de Rei

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Placeta de Santa Maria
Emplaçament	Al nucli urbà de la vila, davant l'església parroquial.
Alçada:	607

Coordenades:

Latitud:	41.70513
Longitud:	1.54211
UTM Est (X):	378704
UTM Nord (Y):	4618065

Classificació

Número de fitxa	08170-78
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Ibèric Romà Paleocristià Medieval Modern
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIN
Europea – Atributs inspire:	National Monument Record – Assentament (jaciment)
Observacions protecció:	Zona arqueològica 2078-ZA(P) / BCIN (A-R-I-55-0105)
Número inventari	Sí, CC.AA 7610
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Altres
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament dels Prats de Rei. Plaça Major, 1 (08281 Els Prats de Rei)
Fitxes associades:	

Descripció

Durant els anys 70' del segle XX un grup d'aficionats locals va emprendre l'excavació d'un sondeig arqueològic a la placeta ubicada entre l'entrada de l'església parroquial de Santa Maria i la tanca del jardí de la casa parroquial. Aquest sondeig formava part d'una campanya més àmplia de sondejos realitzada per tota la vila, i l'excavat en aquesta placeta va rebre el nom de 'Sondeig A'. En aquells moments es van documentar un total de vuit nivells arqueològics que anaven des d'època ibèrica fins als segles moderns, però un dels elements més destacats va ser l'aparició d'una necròpolis tardorromana-altmedieval formada per una sèrie de tombes que anaven des de les cistes de llosa a les tombes de tègules romanes planes, passant per sarcòfags monolítics de planta trapezial i tipologies mixtes amb barreges de lloses i teules. Per altra banda, es va localitzar un fragment de ceràmica Sigil·lada Hispànica que fins el moment present constitueix un dels poquíssims testimonis arqueològics de l'etapa alt-imperial del municipi romà de Sigarra. Quaranta anys després de la realització d'aquest sondeig, es van localitzar noves restes arqueològiques en aquesta placeta i els seus voltants al ser obert l'espai en extensió amb motiu d'una sèrie d'obres de millora dels carrers de la vila. En aquesta ocasió, tot i que l'àrea afectada era molt més extensa, no es va poder baixar a molta profunditat i només es van excavar els nivells moderns, medievals i part dels tardoantics, en els quals van aparèixer més tombes i estructures associades. Un element destacat i singular d'aquesta intervenció fou la troballa d'un fragment de mosaic d'una lauda sepulcral tardorromana de caràcter paleocristià datada entre finals del segle IV i primera meitat del V, que marcava la fase més antiga d'una necròpolis associada a la parròquia que es va desenvolupar fins als segles moderns.

Observacions:

IMATGE 1: Planta i seccions de la necròpolis localitzada a la placeta de l'església parroquial, segons CASTELLÀ I ALTRES, 1977.

Història

Als voltants de l'església parroquial de Santa Maria de Prats de Rei s'hi va desenvolupar una sagrera fins ben entrada l'època moderna. Els inicis del funcionament de l'espai com a necròpolis es remunten a finals del segle IV o inicis del V, com indica la troballa de la lauda sepulcral musiva cristiana més amunt referida. Aquests tipus de laudes van inequívocament associades a primitius espais de culte cristians, així que es pot afirmar que a l'antic 'municipium Sigarrense' ja hi havia una església paleocristiana en aquests moments tant remots. Aquest fet no resulta estrany ni excepcional si es considera la presència d'unes elits municipals a Sigarra que, com s'ha demostrat a nivell historiogràfic per al genèric de les elits municipals romanes, van ser les primeres a cristianitzar-se (encara que només fos nominal i formalment) tant bon punt l'emperador Teodosi I va proclamar la religió cristiana com l'únic culte permès a l'Imperi Romà (a. 380) després de tres quarts de segle d'emperadors ja cristians que havien permès la implantació d'un substrat ferm per a la nova religió. La següent notícia històrica d'una sagrera en aquest lloc és del 31 de juliol de l'any 945, quan apareix referenciada l'església de Santa Maria de Prats 'cum villa antiga' en el que es considera la primera notícia històrica escrita referent a la vila després del llarg hiata entre aquest document i les inscripcions romanes referides al 'municipium Sigarrense' trobades a Prats de Rei. Entre 1972-1973 en aquest lloc s'hi va

fer un sondeig arqueològic, denominat 'Sondeig A', en el marc d'una sèrie de sondeigs arqueològics que van emprendre un grup de joves de l'Agrupació Cultural Recreativa Sagarra liderats per Josep Castellà Real. Atès que el jaciment s'havia de colgar de terra per procedir de nou al pavimentat de la via pública, part de les tombes de la necròpolis apareguda van ser traslladades en un petit espai descobert a la part posterior de l'absis de l'església parroquial. Les troballes més recents (2012-2013) en aquest punt de la vila es van produir en el marc dels seguiments arqueològics de les obres de millora d'infraestructures i serveis a varis carrers i places de la població.

Bibliografia

-CASTELLÀ REAL, Josep et ALII (1977): Campanyes d'excavacions arqueològiques a Els Prats de Rei (1972-1975, Patronat del Museu Municipal dels Prats de Rei, Els Prats de Rei, p. 11 + plànols. -ENRICH HOJA, J. (1985): 'Placeta de l'església parroquial de Sana Maria', Els Prats de Rei (Anoia). Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya. -SALES CARBONELL, Jordina (2012): Las construcciones cristianas de la Tarraconensis durante la Antigüedad Tardía: Topografía, arqueología e historia, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, Barcelona, p. 175-175. -SALAZAR ORTIZ, Natalia; MORENO EXPÓSITO, Iñaki; PÀMIES GUAL, Dídac (en premsa): 'De Sagarra a Prats de Segarra: noves descobertes arqueològiques al Municipium Sagarrense (els Prats de Rei, Anoia) entre la Primera Edat del Ferro i l'Edat Mitjana', Tribuna d'Arqueologia 2013-2014, Barcelona.

